9

qhhnzwb@163.com

རྩོམ་སྒྲིག་པ།དོན་འགྲུབ་སྒྲོལ་མ།
རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

2024ལོའི་ཟླ10པའི་ཚེས30ཉིན།

མཚཚོ་ལྷོལྷོ་བོདལྷོ་ཡིཡིག་ཚགས་་པ་ར་། ཆེད་སྒྲིག ཙང་

སུམ་

བྱུང་

ཡུལ་

གྱིང་

ཧྭའི་

ཆུ་

ལྕོག་

དི་

སྲུང་

སྐྱོང་

གས་

པོ་

བྱེད་

གོས།

（པར་ངོས8པར་མཐུད་པ།）《གཏན་
འབེབས》ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཀྲུང་གོ་འཛུགས་སྐྲུན་
དང་། མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་འཆམ་མཐུན་མཉམ་
གནས་ལ་སྐུལ་སྤེལ་བྱེད་པར་དམིགས་ནས།སྐྱེ་
ཁམས་དཔལ་ཡོན་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་སྲོལ་འཐུས་
ཚང་དང་།སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་
འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པ།ལྗང་མདོག་ཐཱན་ཉུང་གི་
འཕེལ་རྒྱས་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པ་
སོགས་གཙོ་གནད་ལས་འགན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་
ཏེ།ས་ཁོངས་དབྱེ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཚགས་
དམ་ལྟ་སྡོམ་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་དོ་དམ་ལམ་
ལུགས་ལག་བསྟར་དང་།ལྗང་མདོག་ཐཱན་ཉུང་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ནོར་ཁྲལ་དང་།དངུལ་རྩ།
དངུལ་གཏོང་།རིན་གོང་སྲིད་ཇུས་དང་ཚད་ལྡན་མ་
ལག་བཅས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ།ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་
འབོར་དོ་དམ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་གྲོན་ཆུང་ལམ་
ལུགས་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ།གསར་རྣམ་ནུས་
ཁུངས་མ་ལག་མགྱོགས་མྱུར་གྱིས་འཆར་འགོད་དང་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ།ཐཱན་འབུད་གཏོང་བསྡོམས་
རྩིས་དང་བཤེར་རྩིས་མ་ལག་དང་།ཐོན་རྫས་ཀྱི་ཐཱན་
མཚོན་རྟགས་བདེན་བཤེར་ལམ་ལུགས།ཐོན་རྫས་ཀྱི་
ཐཱན་ཤུལ་དོ་དམ་མ་ལག་འཛུགས་པ་བཅས་བྱེད་
དགོས་པར་བཏོན།
(དྲུག)རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་
བཅོས་སྐྱོང་གི་སྒྲིག་སྲོལ་རྐྱེན་སྲོལ་སྒྱུར་བཅོས་
བྱེད་པའི་སྐོར།
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་
དེང་རབས་ཅན་བརྟན་བགྲོད་རྒྱང་འཁྱོལ་ཡོང་བའི་
རྨང་གཞི་གལ་ཆེན་ཡིན་པས།《གཏན་
འབེབས》ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་
བྱ་རྒྱུ་དེ་སྔར་ལས་འབུར་ཐོན་གྱི་གནས་སུ་བཞག་
སྟེ།རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མ་ལག་དང་ནུས་པ་
དེང་རབས་ཅན་དུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར་དམིགས་
ནས།མཉམ་འགུལ་ནུས་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
འགོག་སྲུང་མ་ལག་བཙུགས་ནས།རྒྱལ་ཁབ་བདེ་
འཇགས་ལ་ཚན་རྩལ་གྱི་ནུས་པ་འདོན་པར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ་དང་།ཐོལ་བྱུང་སྤྱི་པའི་དོན་རྐྱེན་
ཆེན་པོ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་འགན་སྲུང་མ་ལག་འཐུས་
ཚང་དུ་འཛུགས་པ།མིའི་ཐབས་རིག་ནུས་ཀྱི་བདེ་
འཇགས་ལྟ་སྡོམ་ལམ་ལུགས་འཛུགས་པ།རྒྱལ་ཡོངས་
གཅིག་གྱུར་གྱི་མི་གྲངས་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་འཚོལ་
ཞིབ་གསར་འཛུགས།འཕྲིན་བཅར་བྱ་བ་ཁྲིམས་སྐྱོང་
ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།སྤྱི་ཚོགས་
བཅོས་སྐྱོང་གི་སྤྱིའི་འགོག་ཟོན་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་
བཏང་ནས།མང་ཚོགས་བསམ་འཆར་ཆེ་བའི་ཁྲིམས་
འགལ་ཉེས་གསོག་བྱ་འགུལ་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཆད་པ་
ནན་པོ་གཅོད་པ།མཐའ་འཁོར་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བྱ་
བའི་མཐུན་སྦྱོར་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པ།
བཀག་སྡོམ་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་།ཐེ་གཏོགས་ལ་ངོ་རྒོལ།
“དཔུང་རིང་ཇུས་གཏོགས”ལ་ངོ་རྒོལ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་
སྲོལ་འཐུས་ཚང་གསར་འཛུགས་བཅས་བྱེད་དགོས་
པར་བཏོན།དུས་མཚུངས་སུ།《གཏན་འབེབས》ཀྱི་
ནང་དུ་དཔལ་འབྱོར་དང་།དངུལ་རྩ།ཕྱི་ཕྱོགས་སྒོ་
འབྱེད།ཕྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་སྐྱོང་འཛུགས་
སྐྱོང་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་གཞན་དག་གི་སྐོར་ནས་
ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་དང་བདེ་འཇགས་གཅིག་འདོམས་
དང་།སྒོ་འབྱེད་དང་བདེ་འཇགས་གཅིག་འདོམས་ཀྱི་
བླང་བྱ་མཚོན་རྒྱུ་གཙིགས་སུ་བཟུང་ནས།འབྲེལ་ཡོད་
ཁྱབ་ཁོངས་སུ་བླང་བྱ་འདི་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པར་བབ་
མཐུན་གྱི་ཆ་སྡེབ་སྒྱུར་བཅོས་བྱེད་ཐབས་བཏོན་ཡོད་པ་
རེད།
(བདུན།)རྒྱལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་སྒྱུར་
བཅོས་ཀྱི་སྐོར།
ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཚུན་
ལ།བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་སྲོག་ཤིང་ཡིན་པའི་ཏང་

ཀྲུང་དབྱང་གིས་སྔ་ན་མེད་པའི་ཆོད་སེམས་དང་ནུས་
ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས།ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་
པ་ཚུན་གྱི་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཆེས་གཏིང་ཟབ་པའི་
རྒྱལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་སྒྱུར་བཅོས་ལ་མགོ་ཁྲིད་
པ་དང་།རྒྱུལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་འཛུགས་སྐྱོང་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཚོད་འཛིན་ཐེབས་པའི་སྒྲིག་སྲོལ་རང་
བཞིན་གྱི་འགོག་རྐྱེན་དང་།གྲུབ་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱི་
འགལ་བ།སྲིད་ཇུས་རང་བཞིན་གྱི་གནད་དོན་
བཅས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གསང་དཀྲོལ་བྱས་ཏེ།མི་
དམངས་དམག་དཔུང་གི་སྒྲིག་སྲོལ་གསར་པ་དང་།
གྲུབ་ཚུལ་གསར་པ།ཆགས་སྟངས་གསར་པ།རྣམ་པ་
གསར་པ་བཅས་ཆགས་སུ་བཅུག《གཏན་
འབེབས》ཀྱིས་རྒྱལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་སྒྱུར་
བཅོས་བསྟུད་མར་ཟབ་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་
སྒྱུར་བཅོས་སྔར་ཟབ་སྤེལ་གྱི་སྤྱིའི་འཆར་གཞིའི་ཁྲོད་
བཞག་ནས།རྒྱལ་སྲུང་དང་དམག་དཔུང་བསྟུད་མར་

སྒྱུར་བཅོས་བྱེད་པར་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ།མི་
དམངས་དམག་དཔུང་གི་མགོ་ཁྲིད་དོ་དམ་གྱི་སྒྲིག་
སྲོལ་དང་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དང་།མཉམ་འབྲེལ་
དམག་འཐབ་མ་ལག་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་སྤེལ།དམག་
ས་བརྒལ་བའི་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་སྤེལ་སོགས་ཐད་ནས་
སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་བཏོན་ཡོད།
(བརྒྱད།)ཏང་གི་མགོ་ཁྲིད་དང་ཏང་གི་འཛུགས་
སྐྱོང་ལམ་ལུགས་སྒྱུར་བཅོས་བྱེད་པའི་སྐོར།
ཀྲུང་གོའི་ལས་དོན་ལེགས་པོར་སྒྲུབ་དགོས་ན་
གཙོ་བོ་ཏང་ལ་རག་ལས་ཡོད།ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་
བཅོས་སྔར་ལས་ཟབ་སྤེལ་དང་ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་
དེང་རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་
ན།ཏང་གི་མགོ་ཁྲིད་ཆུ་ཚད་ངེས་པར་དུ་སྔར་ལས་
མཐོ་འདེགས་བཏང་ནས།ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་
དངོས་གནས་ཤུགས་སྣོན་དང་ལེགས་བཅོས་བྱེད་
དགོས།《གཏན་འབེབས》ཀྱིས་ཕྱོགས3ནས་ཏང་གི་
མགོ་ཁྲིད་དང་ཏང་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་སྒྱུར་
བཅོས་ལ་བཀོད་སྒྲིག་གནང་ཡོད་དེ།གཅིག་ནི་ཏང་
ཀྲུང་དབྱང་གིས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་སྔར་
ལས་ཟབ་སྤེལ་བྱེད་པར་གཅིག་སྡུད་གཅིག་གྱུར་གྱིས་
མགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ།ཏང་
ཀྲུང་དབྱང་གི་ཐབས་ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་གལ་ཆེན་དོན་
འཁྱོལ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དང་།དངོས་
ཡོད་དང་སྦྱར་ནས་སྲོལ་འབྱེད་གསར་གཏོད་བྱེད་པ།
འདྲ་བཟོ་བྱས་ཆོག་པ་དང་ཁྱབ་གདལ་བཏང་ཆོག་
པའི་ཉམས་མྱོང་གསར་པ་གསར་གཏོད་བྱེད་པ་
བཅས་དང་།དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་མང་
ཚོགས་ལམ་ཕྱོགས་ཐོག་ལེགས་པོར་སྐྱོད་ནས།སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྙེག་དང་།མང་ཚོགས་ཀྱི་བློ་གྲོས།ཆེད་
མཁས་ཀྱི་བསམ་འཆར།གཞི་རིམ་གྱི་ཉམས་མྱོང་
བཅས་སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཇུས་འགོད་དུ་བསྡུ་ལེན་བྱེད་
པ།འབུར་ཐོན་འགལ་བ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་
དམིགས་ནས་སྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་སྒྲིག་འགོད་
བྱེད་པ་དང་།གཙོ་གནད་སྒྱུར་བཅོས་བྱ་ཐབས་གྲུབ་
པའི་རྐྱེན་སྲོལ་ལེགས་སྒྱུར།དུས་ཐོག་ཏུ་གནད་དོན་
རྙེད་ནས་ནོར་འཛོལ་ཡོ་བསྲང་བཅས་བྱེད་དགོས་
པར་བཏོན།གཉིས་ནི་ཏང་གི་འཛུགས་སྐྱོང་ལམ་
ལུགས་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་སྤེལ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ།ཏང་
ཡོངས་ལ་སྐུལ་སློང་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་སྒྱུར་བཅོས་
ལེགས་འཛིན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བའི་ཧུར་བརྩོན་རང་བཞིན་དང་།རང་འགུལ་རང་
བཞིན།གསར་གཏོད་རང་བཞིན་བཅས་ཤུགས་
འདོན་སར་བཟུང་ནས།ཏང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དྲག་ཆས་སྤྲས་ཤུགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་བ་དང་།ལས་བྱེད་པའི་མི་དོན་ལམ་ལུགས་
སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་སྤེལ་བཏང་ནས།མི་འདེམ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཡང་དག་པའི་ཁྲིད་ཕྱོགས་གསལ་བོར་འཛུགས་པ་
དང་།ལས་བྱེད་པའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཛུགས་
སྐྱོང་ནུས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐོར་འདེགས་དང་།

ཡང་དག་པའི་སྲིད་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛུགས་པ་དང་
ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ།ལས་བྱེད་པས་ལས་གང་བྱུང་
སྒྲུབ་པ་དང་།ལས་མི་བྱེད་པ།ལས་བྱེད་མི་ཕོད་པ།
ལས་བྱེད་མི་མཁས་པ་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཧུར་ཐག་
གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་།“དབྱེ་འབྱེད་
གསུམ”དོན་འཁྱོལ་བྱས་ནས།ལས་བྱེད་པས་གསར་
འབྱེད་ཡར་བརྩོན་དང་ལས་སྒྲུབ་ལས་གཏོད་བྱེད་
པར་སྐུལ་ལྕགས་གཏོང་དགོས་པ་དང་།ཏང་རྩ་
འཛུགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྤྱོད་ནུས་དང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་
སྤྱོད་ནུས་ཇེ་དྲག་ཏུ་གཏོང་བ་དང་།དཔལ་འབྱོར་རྩ་
འཛུགས་གསར་པ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་རྩ་འཛུགས་
གསར་པ།ལས་ཞུགས་ཚོགས་སྤྱི་གསར་པ་བཅས་ཀྱི་
ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་པའི་ནུས་ལྡན་བྱེད་
ཐབས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས།ཏང་ཡོན་གྱི་སློབ་གསོ་
དོ་དམ་དང་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་གྱི་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་
ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས་པར་བཏོན།
གསུམ་ནི་ཏང་སྲོལ་སྲིད་གཙང་འཛུགས་སྐྱོང་དང་
རུལ་སུངས་ལ་རྒོལ་བའི་འཐད་རྩོད་གཏིང་ཟབ་ཏུ་
སྤེལ་དགོས་པ་སྟེ།ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་ཕྲ་ཅན་
དང་།དམ་ཚགས་ཅན།རྒྱུན་རྣམ་ཅན་བཅས་ཀྱི་
རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།ཀྲུང་དབྱང་
གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་
བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་དོན་འཁྱོལ།ཕྱི་ཚུལ་རིང་
ལུགས་དང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་འགོག་བཅོས་
ཀྱི་ལམ་ལུགས་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པ་
བཅས་དང་།ལྟ་སྐུལ་སྒྲིག་བསྟར་གྱི“བྱེད་ཐབས་རྣམ་
པ་བཞི”གཏིང་ཟབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་དང་།ཏང་གི་སྒྲིག་
ཁྲིམས་སློབ་གསོའི་གཅུན་སྡོམ་དང་འགན་སྲུང་སྐུལ་
ལྕགས་ནུས་པ་ཕྱོགས་བསྡུས་ངང་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ།
རུལ་མི་ཕོད་ཅིང་རུལ་མི་རུང་པ་དང་རུལ་མི་འདོད་
པའི་བྱ་བའི་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དང་གཞི་གཅིག་ཏུ་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས།རུལ་སུངས་འབྱུང་གཞི་ཧུར་
ཐག་གིས་མེད་པར་བཟོ་བ།ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྟ་
སྐུལ་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས།ཕྱོགས་ཡོངས་
ནས་ཏང་ནན་སྐྱོང་གི་བྱེད་པོའི་འགན་འཁྲི་དང་ལྟ་
སྐུལ་གྱི་འགན་འཁྲི་ཇེ་དྲག་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
བསྙོན་འཛུགས་བྱ་སྤྱོད་བཅོས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་པ་
བཅས་བྱེད་དགོས་པར་བཏོན།
བཞི་པ།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
མཚོ་སྔོན་གྱི་བྱ་བར་བཏོན་པའི་བླང་བྱ་གལ་ཆེན་
གཞི་གཅིག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་དང་གོ་བ་ལེན་པ་
དང་།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་
བྱེད་དགོས།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་ལ་
ནམ་ཡང་ཐུགས་ཁུར་དང་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད།ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་
ཚུན་ལ།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་མཚོ་སྔོན་དུ་
རྟོག་ཞིབ་ཐེངས་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་དང་།རྒྱལ་
ཡོངས་དམངས་ཆེན་གྱི་མཚོ་སྔོན་འཐུས་ཚབ་ཚོགས་
པའི་གྲོས་ཞིབ་ཏུ་ཐེངས་གཉིས་ལ་ཞུགས་ཤིང་།
འཕྲིན་ཡིག་བསྐུར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་གླིང་གླེང་སྟེགས་
སྐབས་དང་པོའི་མགོ་རྩོམ་མཛད་སྒོར་རྟེན་འབྲེལ་
ཞུས་ཏེ།མཚོ་སྔོན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སེམས་ཤུགས་
ཆེན་པོ་བཏོན་པ་དང་།མི་སེམས་སྒུལ་བའི་གཏམ་
རྒྱུད་མང་པོ་བཞག་ཡོད།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་
གིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་བྱ་བར་བཏོན་པའི་གསུང་བཤད་
གལ་ཆེན་དང་མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་གཅིག་རྒྱུན་
གཅིག་འཛིན་དང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་ཡོད་ཅིང་།
ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་
མཐོ་ཚད་ནས་ལངས་ཏེ།མཚོ་སྔོན་གྱི་རྒྱང་རིང་
འཕེལ་རྒྱས་དང་དམ་དུ་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྩའི་རང་
བཞིན་དང་།ཁ་ཕྱོགས་རང་བཞིན།ཁྱོན་ཡོངས་རང་
བཞིན་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་རབ་དང་རིམ་
པ་གསལ་བཤད་ཟབ་མོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་།དུས་
རབས་གསར་པའི་མཚོ་སྔོན་བྱ་བའི་སྤྱིའི་ཁ་ཕྱོགས་

དང་།སྤྱིའི་དམིགས་འབེན།སྤྱིའི་ལས་འགན་བཅས་
སྔར་ལས་གསལ་བོར་བསྟན་ཡོད་པས།མཚོ་སྔོན་གྱི་
ལས་དོན་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་སྟོན་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་
ཀྱི་རྩ་འཛིན་དང་རྩ་བའི་གཞི་འཛིན་ས་ཡིན།
(གཅིག)“དྭངས་གསལ་གཙང་པོ་ལྷུང་ལྷུང་
ཤར་ལ་འབབ་པར”ཁག་ཐེག་བྱེད་དགོས།
མཚོ་སྔོན་ནི་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་ལྟེ་བའི་ས་
ཁོངས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས།གཙང་
གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་དང“ཀྲུང་ཧྭའི་ཆུ་ལྕོག”།རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་སྐྱེ་ཁམས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྲུང་
ཡོལ་བཅས་ཡིན་པས།སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ལྕི་ལ་
དཀའ་ཚགས་ཆེ།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་དང་མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་ལ་
དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་བ་ཡིན།2016ལོའི་ཟླ8པར།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་དུ་རྟོག་
ཞིབ་གནང་དུས།“མཚོ་སྔོན་གྱི་ཆེས་ཆེ་བའི་རིན་
ཐང་དེ་སྐྱེ་ཁམས་ཡིན་ཞིང་།ཆེས་ཆེ་བའི་འགན་
འཁྲི་དེ་སྐྱེ་ཁམས་ཡིན་ལ།ཆེས་ཆེ་བའི་གཏིང་ཤུགས་
དེའང་སྐྱེ་ཁམས་ཡིན་པས།སྐྱེ་ཁམས་དཔལ་ཡོན་
འཛུགས་སྐྱོང་དེ་ངེས་པར་དུ་འབུར་ཐོན་གྱི་གནས་སུ་
བཞག་ནས་འཛིན་པ་དང་།རང་བྱུང་ལ་བརྩི་བཀུར་
དང་།རང་བྱུང་ལ་བསྟུན་པ།རང་བྱུང་སྲུང་སྐྱོབ་
བཅས་བྱེད་པ་དང་།རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེ་ཁམས་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་སྲུང་ཡོལ་སྲ་བརྟན་དུ་བཏང་ནས།
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕན་འབྲས་དང་།སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་
འབྲས།སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་བཅས་ཕན་ཚུན་
གཅིག་གྱུར་ཡོང་བ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་དགོས”ཞེས་
དང་།“སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་དང་།ནུས་གྲོན་
ཉུང་གཏོང་།ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་།མཛེས་པའི་
མཁར་ཤང་འཛུགས་སྐྲུན་བཅས་ལ་གཅིག་འདོམས་
ཀྱིས་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས།རང་བྱུང་སྲུང་སྐྱོབ་
ཁུལ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།
གཙང་གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་གླིང་སྒྲིག་
སྲོལ་ཚོད་ལྟ་ལེགས་འཛིན་བྱས་ནས།མཚོ་སྔོན་པོ་
མཐའ་འཁོར་ས་ཁུལ་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་ཤུགས་
སྣོན་པ་དང་།སྨན་གསར་པ་དང་སྨན་བཅོས་འཕྲུལ་
ཆས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་
སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པ་བཅས་བྱེད་དགོས་
པར་བཏོན།ལྔ་ནི་མི་གྲངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
དང་ཞབས་ཕྱིའི་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པའི་
ཐད་ནས།མི་ཚོགས་ཡོངས་དང་ཚེ་སྲོག་གི་དུས་
འཁོར་ཡོངས་ལ་ཁེབས་པའི་མི་གྲངས་ཞབས་ཕྱིའི་མ་
ལག་འཐུས་ཚང་དུ་འཛུགས་པ་དང་།བུ་བཙའ་ལ་
རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྲིད་ཇུས་མ་ལག་དང་སྐུལ་ལྕགས་རྐྱེན་
སྲོལ་འཐུས་ཚང་།ཀུན་ཕན་བྱིས་སྐྱོང་ཞབས་ཕྱིའི་མ་
ལག་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན།རྒན་གསོའི་ལས་
དོན་དང་རྒན་གསོའི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྲིད་
ཇུས་རྐྱེན་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་
དགོས་པར་བཏོན།བྱེ་འགྱུར་ཅན་འགོག་བཅོས་དང་
མཐོ་གྲང་རྩྭ་ཐང་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་པ།
ཕྱུགས་སྐྱུར་རྩྭ་གསོ་དང་།རྨོ་སྐྱུར་ནགས་གསོ་རྩྭ་གསོ།
བྱང་གསུམ་འགོག་སྲུང་ནགས་ཚལ་བཅས་ཀྱི་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཤུགས་སྣོན་པ།ནུས་གྲོན་ཉུང་
གཏོང་དང་ཁོར་ཡུག་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལ་
ཤུགས་སྣོན་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།དྭངས་གསལ་གཙང་
པོ་ལྷུང་ལྷུང་ཤར་ལ་འབབ་པར’ཁག་ཐེག་བྱེད་
དགོས”ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟན།2021ལོའི་ཟླ6པར།
སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་དུ་རྟོག་
ཞིབ་བྱེད་དུས།“མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་
སྲུང་སྐྱོབ་ལེགས་པོ་བྱ་རྒྱུ་ནི‘རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་
ཆེན’ཡིན་པས།རི་ལྗང་ཆུ་དྭངས་ནི་གསེར་རི་དངུལ་
རི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་དེ།སའི་གོ་
ལའི་སྣེ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ཁམས་དངོས་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་
ལེགས་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
（པར་ངོས10བར་གཟིགས།）

ཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་སྒྲོག་བཤད་རྩ་གནད།